

(rajonas / miestas, mokykla)

_____ klasės (grupės)

_____ specialybės mokinio (-ės)

(vardas ir pavardė)

MUZIKOLOGIJA

II egzamino dalis

Muzikos istorijos ir muzikos teorijos testas

2013 m. mokyklinio brandos egzamino užduotis
(pagrindinė sesija)

2013 m. birželio 6 d.

Trukmė – 1 val. 10 min. (70 min.)

NURODYMAI

- Muzikos istorijos ir muzikos teorijos testas sudarytas iš 5 užduočių. Muzikos kūrinių ištraukos skirtos pirmajai užduočiai. Ištraukų skambėjimo tvarka nurodyta užduotyje.
- Žvaigždute (*) pažymėti klausimai skirti muzikos teorijos ir kompozicijos specialybių kandidatams. Muzikos atlikėjų specialybės kandidatams jų atlikti nebūtina, tačiau teisingai atsakius į šiuos klausimus galima gauti papildomų taškų.
- Dviem žvaigždutėmis (**) pažymėti klausimai skiriami tik specialiajam lygmeniui. Muzikos teorijos ir kompozicijos specialybių kandidatai, atsakę į šiuos klausimus, gali gauti papildomų taškų. Muzikos atlikėjų egzamino darbuose šie klausimai nevertinami.
- Atlikdami užduotis su pateiktais atsakymų variantais, teisingus atsakymus žymėkite apveddami atitinkamas raides. Jeigu savo pasirinkimą keičiate, perbraukite ankstesnį ir aiškiai pažymėkite kitą pasirinktą atsakymą. Jeigu pažymėsite daugiau atsakymų, negu yra teisingų, už kiekvieną pažymėtą neteisingą atsakymą bus atimamas taškas.
- Visame teste už 50 proc. (ir daugiau) teisingai parašytų kompozitorių vardų ir pavardžių originalo kalba jūs turite galimybę gauti vieną papildomą tašką.
- Visame teste už 50 proc. (ir daugiau) teisingai parašytų tikslių kūrinių pavadinimų bei papildomą informaciją jūs turite galimybę gauti vieną papildomą tašką.
- Rašykite tik jums skirtose vietose, nerašykite vertintojų įrašams skirtose vietose. Atlikdami testą, galite naudotis pieštuku ir trintuku, tačiau galutinius atsakymus užrašykite **mėlynai rašančiu** rašikliu. **Vertinami tik rašikliu pažymėti ar parašyti atsakymai.**

VERTINIMAS

Taškų suma už muzikos istorijos ir muzikos teorijos testą	
--	--

Vertinimo komisijos pirmininkas _____

(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I) _____

(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____

(parašas, vardas ir pavardė)

1 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

- 1.1.** Netrukus skambės trys muzikos kūrinių fragmentai. Nustatykite skambančios muzikos istorinį stilių (epochą), pasirinkdami pavadinimą iš šalia esančios lentelės. Muzika skambės vieną kartą.

Muzikos kūrinys	Stilius (epocha)
1 fragmentas	
2 fragmentas	
3 fragmentas	

Folkloras
Viduramžiai
Renesansas
Barokas
Klasicizmas
Romantizmas
XX amžius

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—

Taškai (0–3)			
--------------	--	--	--

- 1.2.** Priskirkite nurodytus muzikos istorijos reiškinius tinkamoms epochoms.

	Reiškinys	Epochos pavadinimas
A	minimalizmas	
B	simfoninė poema	
C**	<i>Ars Nova</i>	
D	kvartetas	
E	simfonija	

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

Taškai (0–4)(+1**)			
--------------------	--	--	--

- 1.3.** Ką reiškia sąvoka „minimalizmas“?

- A modernistinės muzikos žanras
- B modernistinio kūrinio pavadinimas
- C modernistinės muzikos stilius

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

- 1.4.** Užrašykite du kompozitorius, žymiausius klasicizmo operos kūrėjus, reformavusius operą.

	Kompozitoriaus vardas, pavardė
A	
B	

Taškai (0–2)			
--------------	--	--	--

1.5. Kokios epochos muzikinio gyvenimo epizodas pavaizduotas paveikslėlyje?

Epochos pavadinimas

Taškai (0–1)

--	--	--	--

1.6. Kokią muziką atlieka muzikantai, pavaizduoti 1.5 klausimo paveikslėlyje?

- A renesanso
- B baroko
- C džiazą

Taškai (0–1)

--	--	--	--

1.7. Kuriais metais italų meistras B. Cristoforis pagamino pirmąjį fortepijoną?

- A 1239
- B 1585
- C 1709

Taškai (0–1)

--	--	--	--

1.8. Kuris muzikos kūrinys sukurtas paveikslėlyje pavaizduotai atlikėjų sudėčiai?

- A F. Schubertas. „Forelių kvintetas“
- B M. K. Čiurlionis. Styginių kvarteto I dalis
- C A. Skriabinas. Etiudas *dis-moll* (op. 8 nr. 12)

Taškai (0–1)

--	--	--	--

1 užduoties taškų suma (0–14)(+1**)

--	--	--	--

2 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

2.1. Netrukus skambės du muzikos kūrinų fragmentai. Nurodykite kompozitorių ir kūrinų pavadinimus. Muzika skambės vieną kartą.

	<i>Kompozitoriaus vardas, pavardė</i>	<i>Kūrinio pavadinimas</i>	<i>Kūrinio dalies pavadinimas</i>
A			
B			

<i>Taškai (0–6)</i>			
---------------------	--	--	--

2.2. Kuri savybė yra bendra abiem skambėjusiems kūriniams?

- A Abu kūriniai sukurti ta pačia sonatos forma.
- B Abu kūriniai yra sceninės muzikos žanro.
- C Abu kūriniai yra neoklasicistinio stiliaus.

<i>Taškai (0–1)</i>			
---------------------	--	--	--

2.3. Kuris apibrėžimas apibūdina sąvoką „muzikos forma“?

- A muzikos kūrinio struktūra
- B muzikos kūrinio atlikėjų sudėtis
- C muzikos kūrinio žanras

<i>Taškai (0–1)</i>			
---------------------	--	--	--

2.4. Kurie teiginiai apie operą yra teisingi?

- A G. Puccini opera „Bohema“ yra veristinė opera.
- B Opera *buffa* yra klasicistinės komiškos operos žanras.
- C B. Dvariono opera „Dalia“ laikoma pirmąja lietuviška opera.
- D R. Wagnerio operos vadinamos muzikinėmis dramomis.
- E Vienas ryškiausių G. Bizet operos „Karmen“ numerių yra Mefistofelio kupletai.

<i>Taškai (0–3)</i>			
---------------------	--	--	--

2.5. Muzikos kūrinio raiškos priemonių visumos išdėstymo ir koordinavimo būdas yra:

- A faktūra
- B partitūra
- C metras

<i>Taškai (0–1)</i>			
---------------------	--	--	--

2.6. Kuris iš pateiktų muzikos pavyzdžių priskiriamas homofoniniam faktūros tipui?

A

B

Taškai (0–1)

--	--	--

2.7.** Kokiam muzikos instrumentui parašytas muzikos, pateiktos 2.6 klausimo A natų pavyzdyje, viršutinis balsas?

Muzikos instrumento pavadinimas

Taškai (0–1)**

--	--	--

2.8. Kokia tonacija skamba muzika, užrašyta 2.6 klausimo B natų pavyzdyje?

Tonacijos pavadinimas

Taškai (0–1)

--	--	--

2.9. Kuris kūrinys priskiriamas polifoniniam faktūros tipui?

- A G. Verdi. Hercogo dainelė iš op. „Rigoletas“
- B M. K. Čiurlionis. Fuga *b-moll*, op. 34
- C F. Chopinas. Valsas *cis-moll*, op. 64 nr. 2

Taškai (0–1)

--	--	--

2.10. Kuris teiginys apibūdina termino „opus“ reikšmę?

- A Terminas nurodo kompozitoriaus amžių tuo metu, kai buvo sukurtas kūrinys.
- B Terminas žymi kompozitoriaus sukurtų kūrinių chronologinę eilę.
- C Terminas žymi pasikartojančią ritmo grupę.

Taškai (0–1)

--	--	--

2.11. Kiek simfonijų parašė šie kompozitoriai? Šalia kompozitoriaus pavardės įrašykite tinkamą atsakymą žyminčią raidę iš dešiniojo stulpelio.

	Kompozitorius	
1	J. Haydnas	
2	L. van Beethovenas	
3	F. Chopinas	
4	M. K. Čiurlionis	

	Simfonijų skaičius
A	0
B	3
C	5
D	9
E	100
F	104

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—

Taškai (0–4)			
--------------	--	--	--

2 užduoties taškų suma (0–20)(+1**)			
--	--	--	--

3 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

3.1. Netrukus skambės trys muzikos kūrinų fragmentai. Nustatykite šių kūrinų žanrą. Muzika skambės vieną kartą.

Kūrinys	Žanras
1 kūrinys	
2 kūrinys	
3 kūrinys	

Taškai (0–3)			
--------------	--	--	--

3.2. Koks muzikos žanras apibūdinamas žemiau pateiktame tekste?

Tai aštriai ir kaprizingai skambanti vokalinė muzika, kuriai būdingi aštrūs disonansiniai sąskambiai, sekundos intervalai tarp atskirų balsų ir sinkopinis ritmas. Melodijos trumputės ir siauros apimties. Jas sudaro 2–5 skirtingo aukštumo garsai. Tekstuose labai mažai žodžių, jie nuolat kartojasi, gausu garsažodžių, priedainių.

- A** rauda
- B** himnas
- C** sutartinė

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

3.3. Kuris lietuvių kompozitorius laikomas profesionaliosios lietuvių muzikos pradininku?

- A S. Šimkus
- B M. Petrauskas
- C B. Dvarionas
- D M. K. Čiurlionis
- E J. Gruodis

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

3.4.* Kurio iš 3.3 klausime paminėtų lietuvių kompozitorių biografijos faktai minimi žemiau pateiktame tekste?

1915 m. kompozitorius, įpareigotas Lietuvos draugijos nukentėjusiems dėl karo šelpti, išvyko į JAV rinkti aukų. Ten 1915–1920 m. organizavo lietuvių choras, rengė koncertus, statė operetas JAV miestuose, leido žurnalą „Muzika“.

Kompozitoriaus vardas, pavardė

Taškai (0–1*)			
---------------	--	--	--

3.5. Kas sukūrė šiuos lietuviškus kūrinius? Šalia kūrinio pavadinimo įrašykite tinkamą atsakymą žyminčią raidę iš dešiniojo stulpelio.

1	„Sakmių siuita“	
2	„Afrikietiški eskizai“	
3	Koncertas obojui, klavesinui ir styginiams	
4	„Lietuva brangi“	
5	„Mažoji vabzdžių siuita“	
6*	„Ant marių kranto“	
7*	Noktiurnas fortepijonui	

A	O. Balakauskas
B	S. Vainiūnas
C	J. Juzeliūnas
D	F. Bajoras
E	J. Naujalis

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

Taškai (0–5)(+2*)			
-------------------	--	--	--

3.6. Nagrinėdami natų pavyzdį, įrašykite toliau pateiktame tekste trūkstamus žodžius. Dalį reikiamų žodžių pasirinkite iš lentelės.

Risoluto

1. Mė-tu, mi-tu se, mo-tu se ma-ro, tai la-ba
 1. Ma-rym-ka, so-wa, po-zo-wa-si-wa, wa-wa, so-wo-aa.

1	moterų chorui	vyrų chorui	vaikų chorui	mišriam chorui
2	c-moll	D-dur	B-dur	g-moll
3	e-moll	D-dur	Es-dur	F-dur
4	monofonija	homofoninė	polifoninė	harmoninė/akordinė

Tai lietuvių kompozitoriaus Miko Petrausko daina, sukurta (1) _____.
 Kūrinys parašytas (2) _____ tonacija. Trečiajame takte yra nukrypimas į
 (3) _____ tonaciją. Dainos faktūra, kai visi balsai juda tuo pačiu ritmu,
 vadinama (4) _____. Tempo nuoroda *Risoluto* reiškia
 (5) _____. Dinamikos ženklas *crescendo* reiškia
 (6) _____.

<i>Taškai (0–6)</i>			
---------------------	--	--	--

3 užduoties taškų suma (0–16)(+3*)			
---	--	--	--

4 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

4.1. Netrukus skambės muzikos kūrinio fragmentas. Klausydami muzikos, užpildykite lentelę. Muzika skambės vieną kartą.

	<i>Kompozitoriaus vardas, pavardė</i>	<i>Kūrinio pavadinimas</i>	<i>Kūrinio dalies pavadinimas</i>
A			

<i>Taškai (0–3)</i>			
---------------------	--	--	--

4.2. Koku metru parašytas skambėjęs kūrinys?

- A 3/4
- B 2/4
- C 6/8

<i>Taškai (0–1)</i>			
---------------------	--	--	--

4.3. Kokia derme skambėjo kūrinys?

- A mažorine
- B minorine
- C frygine

<i>Taškai (0–1)</i>			
---------------------	--	--	--

4.4. Koku tempu skambėjo kūrinys?

- A *Lento sostenuto*
- B *Andante grazioso*
- C *Presto con fuoco*

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

4.5. Nurodykite muzikinių terminų reikšmes. Šalia termino įrašykite tinkamą atsakymą žyminčią raidę iš dešiniojo stulpelio.

1	<i>Lento sostenuto</i>	
2	<i>Andante grazioso</i>	
3	<i>Presto con fuoco</i>	

A	neskubant, grakščiai
B	lėtai, santūriai
C	greitai, ugingai

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—

Taškai (0–3)			
--------------	--	--	--

4.6. Kaip vadinamas šis sintaksinis muzikos darinys?

- A motyvas
- B frazė
- C sakinys
- D periodas

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

4.7. Koks intervalas yra 4.6 klausimo natų pavyzdyje tarp skirtingo aukščio natų?

- A gr. 8
- B gr. 4
- C d. 2
- D m. 2
- E d. 3
- F m. 3

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

4.8. Kaip vadinamas ženklas ^ , pavaizduotas virš natos 4.6 klausimo natų pavyzdyje?

- A staccato
- B fermata
- C tenuto
- D legato
- E fuga

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

4.9. Ką reiškia ženklas ^ , pavaizduotas virš natos 4.6 klausimo natų pavyzdyje?

- A palengva tylinti
- B palengva garsinti
- C akcentuoti garsą
- D pailginti garso trukmę
- E pažeminti garsą puse tono

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

4.10. Kurie muzikos kūriniai priskiriami smulkioms muzikos formoms?

- A B. Smetana. „Mano tėvynė“
- B F. Chopinas. Preliudas *Des-dur*, op. 28 nr. 15
- C M. Glinka. „Ruslanas ir Liudmila“
- D F. Schubertas. „Forelė“
- E S. Šimkus. „Kur bakūžė samanota“

Taškai (0–3)			
--------------	--	--	--

4 užduoties taškų suma (0–16)			
--------------------------------------	--	--	--

5 užduotis

Susipažinkite su užduotimi (skiriama 1 minutė).

5.1. Netrukus skambės muzikos kūrinio fragmentas. Klausydami muzikos, pažymėkite jai tinkančius atsakymus. Muzika skambės vieną kartą.

A altas	D fortepijonas	G M. K. Čiurlionis	J pjesė
B smuikas	E klavesinas	H B. Dvarionas	K sonata
C violončelė	F vargonai	I J. Gruodis	L koncertas

Taškai (0–4)			
--------------	--	--	--

5.2. Kokio muzikos stiliaus estetika aiškiai girdima skambėjusiame kūrinyje?

- A viduramžių
- B baroko
- C klasicizmo
- D romantizmo
- E ekspresionizmo

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

5.3. Kokiai stiliaus estetikai būdingos šios savybės: subjektyvizmas, meninio vaizdo ryškumas, nervingas šiurkštumas (atsakymą pasirinkite iš 5.2 klausimo)?

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

5.4. Kokios savybės lemia muzikos stiliaus estetiką?

- A ritmas
- B dermė
- C dinamika
- D muzikos forma
- E muzikos raiškos priemonių visuma

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

5.5. Kokie lietuvių kompozitoriai buvo žymūs koncertuojantys pianistai?

- A S. Šimkus
- B M. Petrauskas
- C J. Gruodis
- D B. Dvarionas
- E S. Vainiūnas
- F B. Kutavičius

Taškai (0–2)			
--------------	--	--	--

5.6. Kuris iš 5.5 klausime paminėtų lietuvių kompozitorių kūrė oratorijas?

Kompozitoriaus vardas, pavardė

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

5.7. Koks XVIII a. kompozitorius sukūrė oratoriją „Metų laikai“?

Kompozitoriaus vardas, pavardė

Taškai (0–1)			
--------------	--	--	--

5.8. Priskirkite pateiktus muzikinius terminus tinkamoms kategorijoms. Šalia termino įrašykite tinkamą atsakymą žyminčią raidę iš dešiniojo stulpelio.

1	<i>staccato</i>	
2	<i>rubato</i>	
3	<i>rondo</i>	
4	<i>variacijos</i>	
5	<i>diminuendo</i>	
6	<i>finalas</i>	
7	<i>grave</i>	
8	<i>sforzando</i>	
9*	<i>ritardando</i>	
10	<i>fortissimo</i>	

A	tempas
B	dinamika
C	muzikos forma
D	garso išgavimo būdas

Čia rašo vertintojai		
I	II	III
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—
—	—	—

Taškai (0–9)(+1*)

5 užduoties taškų suma (0–20)(+1*)

Muzikos istorijos ir muzikos teorijos testo pabaiga.

VERTINIMAS

TESTAI	MAKSIMALUS TAŠKŲ SKAIČIUS	VERTINTOJŲ SKIRTI TAŠKAI	
		I	II
Muzikos istorijos ir muzikos teorijos testas			
1 užduotis	14(+1**)		
2 užduotis	20(+1**)		
3 užduotis	16(+3*)		
4 užduotis	16		
5 užduotis	20(+1*)		
Papildomi taškai už kompozitorių vardus ir pavardes originalo kalba	1		
Papildomi taškai už tikslius kūrinių pavadinimus	1		
Taškų suma	86(+4*)(+2**)(+2)		
Galutinė taškų suma			